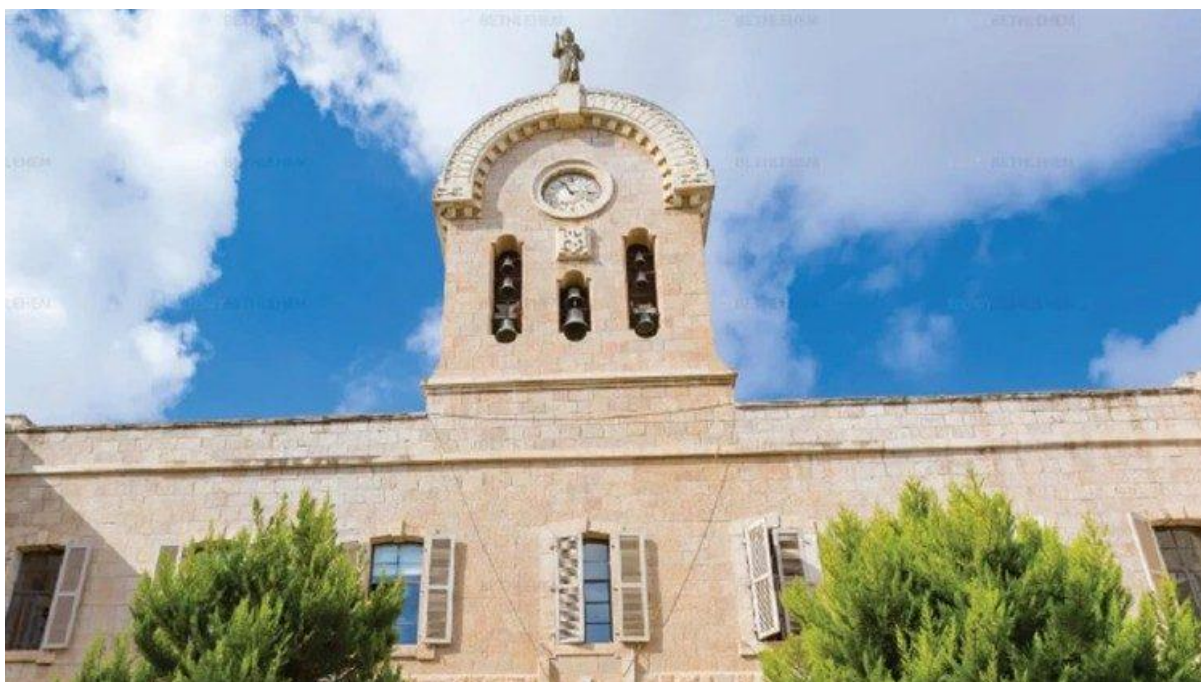

Viện trưởng Đại học Bethlehem: Tương lai còn bất định, nhưng chúng tôi vẫn nỗ lực vì hòa bình

Thanh Quảng sdb - (Tin Vatican - Roberto Paglialonga)

Trong cuộc trao đổi với đài Vatican, Sư huynh Hernán Santos González, Viện trưởng Đại học Bethlehem, chia sẻ về những hạn chế đối với quyền tự do đi lại của sinh viên cũng như những lo âu tương lai, đồng thời khẳng định: “Chúng tôi chưa bao giờ mất hy vọng”.

Ba năm trước, Hamas đã thực hiện một cuộc tấn công nhắm vào Israel, châm ngòi cho cuộc chiến tại Dải Gaza. Vào ngày 9 tháng 10 năm 2025, các bên đã ký một thỏa thuận ngừng bắn. Tuy nhiên, hơn một năm qua, khoảng một trăm tổ chức phi chính phủ (NGO) hoạt động trong khu vực của người Palestine mô tả đây chỉ là một “thỏa thuận ngừng bắn trên danh nghĩa”.

Tình hình vẫn không hề cải thiện: nạn đói, tình trạng thiếu nước, thiếu dịch vụ chăm sóc y tế đầy đủ, bạo lực và giết chóc diễn ra hàng ngày, cùng với việc hàng ngàn người phải di dời vẫn tiếp diễn.

Trạng thái căng thẳng thường trực này cũng ảnh hưởng đến cuộc sống tại Bờ Tây (thuộc Nhà nước Palestine), nơi những người định cư Israel cực đoan thực hiện các cuộc tấn công gần như mỗi ngày, còn quân đội Israel (IDF) thì thường xuyên tiến hành các đợt đột kích. Tình trạng này tác động trực tiếp đến giới trẻ và sinh viên đại học – những người đang phải chật vật để duy trì việc học, thậm chí đôi khi buộc phải chọn cách tìm kiếm cơ hội di nước ngoài.

Những hạn chế đối với quyền tự do đi lại của sinh viên

“Tình hình chính trị tác động trực tiếp đến chúng tôi”, Sư huynh Hernán Santos González (thuộc Dòng La San - FSC), một người gốc Paraguay, chia sẻ với các cơ quan truyền thông của Vatican trong chuyến viếng thăm Rome. Thầy đảm nhiệm cương vị Viện trưởng Đại học Bethlehem từ năm 2023.

Sư huynh Hernán Santos González giữ chức Viện trưởng kiêm Phó viện trưởng đại học này từ tháng 12 năm 2023.

“Ngay cả trước [khi chiến tranh xảy ra], sinh viên của chúng tôi đã phải đối diện với nhiều thách thức, đặc biệt là trong việc di chuyển đến trường”, thầy giải thích, đề cập đến các hoạt động kiểm tra, các trạm kiểm soát và rào chắn đường. “Đây là tình trạng thường trực. Chúng ta có thể gọi đó là những hạn chế về quyền tự do đi lại”.

Những người chịu ảnh hưởng nặng nề nhất là sinh viên đến từ các thành phố khác. “Đôi khi các trạm kiểm soát đóng cửa”, buộc những người di chuyển phải đi đường vòng rất xa mới có thể đến được nơi cần đến. Hơn 40% sinh viên đến từ Jerusalem, trong khi 10% đến từ Hebron và các địa điểm khác ở phía nam Bờ Tây.

Tuy nhiên, đây không phải là những khó khăn duy nhất. Các vấn đề kinh tế cũng là một mối lo ngại lớn.

Thầy lưu ý: “Bethlehem là một thành phố du lịch. Kể từ tháng 10 năm 2023, các hoạt động du lịch tại thành phố này đã hoàn toàn chấm dứt, và nhiều gia đình Kitô giáo thực sự đã rời khỏi khu vực này”.

Những khó khăn mà các cộng đồng Kitô giáo phải đối mặt

Các cộng đồng Kitô giáo trên khắp Đất Thánh, cũng như phần lớn người dân Palestine, đang phải chịu đựng cảnh thiếu thốn và bị quấy nhiễu. Sự ngờ vực và nỗi lo sợ về tương lai ngày càng nhiều, như Đức Hồng y Pierbattista Pizzaballa, Thượng phụ Công giáo Latinh tại Jerusalem, đã đề cập đến điểm này cách đây vài ngày.

Viện trưởng Đại học Bethlehem đồng ý với Đức Hồng y Pizzaballa. Trường đại học này là nơi gặp gỡ và đối thoại, được thành lập theo sáng kiến của Đức Thánh Giáo hoàng Phaolô VI và khánh thành vào năm 1973. Hiện nay, trường chào đón khoảng 900 sinh viên theo học các chương trình năm nhất.

Hơn 20% sinh viên là người Kitô giáo, chủ yếu thuộc Công giáo Latinh và Chính thống giáo Hy Lạp, và số sinh viên còn lại là người Hồi giáo. “Đặc biệt, 80% nhân viên của chúng tôi – bao gồm cả giảng viên và đội ngũ hành chính – đều là người Kitô giáo”.

Thầy Santos giải thích: “Trong cuộc sống thường ngày, bạn có thể nghe họ bày tỏ sự hoài nghi về tương lai... Ngay cả việc nói về hy vọng cũng trở nên vô cùng khó khăn”. Thầy nhắc đến những cuộc đột kích diễn ra vào giữa đêm và cho biết tâm trạng chung “của mọi người là bất ổn. Họ không còn tin tưởng vào tình hình hiện tại nữa”.

Nỗi lo xung đột lan rộng sang Bờ Tây

Những hoàn cảnh này đã khơi dậy một mối lo ngại trong cộng đồng – điều mà Thầy Santos từng đề cập trước đó: khả năng cuộc chiến có thể lan từ Dải Gaza sang Bờ Tây.

Thầy nói: “Tôi thực sự nghĩ rằng điều đó có thể xảy ra. Có những ngôi làng khác, chẳng hạn như Taybeh – một ngôi làng của người Kitô giáo – đang phải hứng chịu các cuộc tấn công liên tục từ những người định cư Israel”.

Taybeh, một ngôi làng của người Palestine theo Kitô giáo tại khu Bờ Tây đang bị Israel chiếm đóng

Tình trạng tương tự cũng diễn ra ở khu vực Bethlehem. Gần các Hồ nước của Solomon (Solomon's Pools), nằm về phía tây nam thành phố và ngay bên dưới thị trấn al-Khader, có một khu định cư của người Israel tọa lạc trên các ngọn đồi. Những cư dân tại đây đang kiểm soát và chiếm giữ ngày càng nhiều đất đai, lấn chiếm khu vực này của Bethlehem.

“Sự chiếm đóng từ các khu định cư này đang ngày càng tiến gần đến các thành phố. Các hạn chế ngày càng gia tăng, và nguy cơ xảy ra xung đột giữa những người định cư có tư tưởng bạo lực với cư dân địa phương thường xảy ra,” Thầy Santos nhấn mạnh.

Nỗ lực vì hòa bình

Tuy nhiên, hy vọng vẫn còn, cũng như những công việc thiết thực đang được thực hiện để ngăn chặn thảm kịch tồi tệ này.

“Chúng tôi luôn cầu nguyện cho hy vọng. Tại trường đại học, chúng tôi đang cố gắng thúc đẩy rất nhiều chương trình,” Thầy Santos giải thích. “Đây không phải là điều mới mẻ. Trong nhiều thập kỷ qua, trường đại học của chúng tôi đã luôn vận động cho hòa bình, sự hiểu biết lẫn nhau và đối thoại.”

Lính cứu hỏa phun nước dập tắt một chiếc xe bị đốt cháy sau khi những người định cư Israel quá khích tấn công một nhóm người Palestine đang thu hoạch ô liu gần Turmus Ayya, tại khu Bờ Tây đang bị Israel chiếm đóng.

Thầy cũng cho biết nhiều cựu sinh viên của trường hiện đang trở thành những đại sứ cho hòa bình và xây dựng sự thấu hiểu trên khắp thế giới trong các lĩnh vực chuyên môn của họ.

Bất chấp mọi khó khăn, thầy khẳng định: “Chúng tôi chưa bao giờ mất hy vọng vào những gì mình đang làm, cũng như những đóng góp mà một trường đại học Công giáo này có thể mang lại cho khu Bờ Tây.”

Các cuộc bầu cử tại Palestine bị hoãn lại

Cách đây vài ngày, văn phòng Tổng thống Palestine đã đưa ra thông báo – theo hãng tin WAFA (Cơ quan Thông tấn & Tin tức Palestine) – về việc hoãn các cuộc bầu cử vốn dự kiến diễn ra vào cuối tháng 11, dời sang tháng 9 năm 2027. Thông báo này đã gây ra nhiều tranh cãi và phản ứng tiêu cực, bao gồm cả các cộng đồng quốc tế.

Tuy nhiên, vị Tổng thống cho rằng cần phải “hiểu được những khó khăn trong việc giải quyết toàn bộ tình hình chính trị tại Palestine hiện nay. Có lẽ cần thêm thời gian để đạt được sự ổn định và tiến tới một tình thế tốt đẹp hơn.” Vì vậy, Thầy Santos nhìn nhận “quyết định này sáng suốt, bởi tình hình tại Bờ Tây vẫn đang rất nghiêm trọng. Tôi thực sự nghĩ rằng để tiến tới một phương thức vận hành dân chủ hơn, chúng ta cần thực hiện nhiều bước đi cụ thể. Nhưng vào lúc này, tình hình chính trị trong khu vực lại vô cùng bất ổn và cấp bách.”